

ЕКОЛОГІЧНИЙ, ПРИТЕЖАВАЦЬ ЗЕМЛЯ И АГРАРЕН ЗАКОН

К. ю. н., доц. Багай Надія Онуфріївна
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ

Сучасне цивільне та господарське законодавство закріплює достатньо уніфікований підхід до визначення порядку створення та державної реєстрації юридичних осіб. Поряд із нормами Цивільного та Господарського кодексів України, що визначають загальні засади створення юридичних осіб, діє й Закон України від 15 травня 2003 року «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців», яким встановлено умови та порядок реєстрації таких суб'єктів.

Відповідно до ч.1 ст. 3 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» дія цього нормативно-правового акта поширюється на державну реєстрацію всіх юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, форми власності та підпорядкування, а також фізичних осіб - підприємців.

Статтею 24 Закону визначено перелік документів, що подаються державному реєстратору для проведення державної реєстрації юридичної особи:

- заповнена реєстраційна картка на проведення державної реєстрації юридичної особи;
- примірник оригіналу (ксерокопія, нотаріально засвідчена копія) рішення засновників або уповноваженого ними органу про створення юридичної особи у випадках, передбачених законом;
- два примірники установчих документів (у разі подання електронних документів - один примірник);
- документ, що засвідчує внесення реєстраційного збору за проведення державної реєстрації юридичної особи.
- інформація з документами, що підтверджують структуру власності засновників - юридичних осіб, яка дає змогу встановити фізичних осіб - власників істотної участі цих юридичних осіб.

Також у ч.3-7 ч.24 Закону визначено додаткові документи, які подаються у певних випадках. Зокрема, згідно із ч.6 ст. 24 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» у разі державної реєстрації фермерського господарства крім загального переліку документів додатково подається копія Державного акта на право приватної власності заснов-

ника на землю або копія Державного акта на право постійного користування землею засновником, або нотаріально посвідчена копія договору про право користування землею засновником, зокрема на умовах оренди. Аналогічні вимоги передбачені й Законом України від 19 червня 2003 року «Про фермерське господарство».

Державному реєстратору забороняється вимагати додаткові документи для проведення державної реєстрації юридичної особи, якщо вони не передбачені законодавством,

Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» (ч. 5ст.25) встановлено й єдиний строк державної реєстрації юридичних осіб, що не може перевищувати трьох робочих днів з дати надходження документів для проведення державної реєстрації юридичної особи.

Таким чином, на сьогодні законодавством встановлено особливі вимоги для державної реєстрації лише фермерських господарств. Усі інші аграрні товаровиробники реєструються в загальному порядку, відповідно до вимог, встановлених для усіх юридичних осіб.

Між тим, сільськогосподарська виробнича діяльність нерозривно пов'язана з використанням земель як основного засобу виробництва. Тому наявність земельної ділянки є необхідною умовою для функціонування не лише фермерських господарств, а й сільськогосподарських виробничих кооперативів, колективних сільськогосподарських підприємств, аграрних господарських товариств тощо.

З цього приводу в аграрно-правовій науці неодноразово висловлювалися обґрунтовані пропозиції щодо закріплення у законодавстві вимоги про необхідність набуття права на земельну ділянку сільськогосподарського призначення як умову державної реєстрації сільськогосподарських підприємств.

Тому, на наш погляд, законодавство про порядок державної реєстрації сільськогосподарських підприємств хоч і повинно ґрунтуватися на уніфікованих підходах до визначення правового статусу усіх суб'єктів господарювання, проте мало би враховувати специфічні особливості сільськогосподарської виробничої діяльності, яка неможлива без використання унікальних природних властивостей земель сільськогосподарського призначення.